

نام و نام خانوادگی: .....	باسمه تعالی	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/۱۴
دبیرستان: .....	اداره آموزش و پرورش ناحیه /شهرستان.....	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
شماره کلاس: .....	مؤسسه فرهنگی آموزشی امام حسین علیه السلام	ساعت شروع: ۸ صبح
پایه دهم	امتحان فارسی ۱ نیمسال اول (دی ۱۴۰۲)	تعداد صفحه: ۴

ردیف	سئوالات	بارم
	<b>قلمرو زبانی ۷ نمره</b>	
۱	با توجه به اشعار و عبارات زیر معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. (هر مورد ۲۵/۰) الف) پیران قبیله ی خویش را حرمت دار ولیکن به ایشان <u>مولع</u> مباش ب) <u>شفق</u> آینه دار نجابت ج) <u>رقعه</u> ای نوشتم و عذری خواستم د) معلم که از <u>مخمصه</u> رسته بود	۱
۲	در جملات زیر املائی درست کلمه را از داخل کمانک انتخاب کنید (هر مورد ۲۵/۰) الف) دست معلم از (وقب-وغب) حیوان روان شد. ب) در قرآن (حیاط- حیات) دل ها بود. ج) در مقابله ی (لثیمی-لعیمی) کریمی بود د) هر که در مسلخ گرمابه بود برپای (خواستہ-خاسته) بودند	۱
۳	واژه های نادرست املائی عبارات زیر را بیابید و شکل صحیح آن را بنویسید. (هر مورد ۲۵/۰) الف) آدم در نقشه اش نبود و بهتر که نبود. در پیچ و تاب عرفانی اصلیمی آدم چه کاره بود ب) اندر همه کاری داد از خویشان بده، که هر که داد از خویشان دهد از داور مستقنی باشد. ج) مرگت چنان زندگی را به سخره گرفت و آن را بی قدر کرد که مردنی چنان قبطه ی بزرگ زندگانی شد د) خدای تبارک و تعالی، همه بندگان خود را از عذاب غرض و دین فرج دهد	۱
۴	-نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. (هر مورد ۲۵/۰) الف) برو ای گدای <u>مسکین</u> در خانه ی علی زن      ب) که نگین پادشاهی دهد از کرم <u>گدا</u> را ج) تویی <u>رزاق</u> هر پیدا و پنهان      د) در کار دنیا به تعجب می نگریستم و <u>مکاری</u> از ما سی دینار مغربی می خواست.	۱
۵	نقش درست ضمیر پیوسته (متصل) را از داخل کمانک انتخاب کنید. (هر مورد ۲۵/۰) الف) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید (متمم-مضاف الیه-مفعول) ب) خدایش در همه حال از بلا نگه دارد. (مفعول-نهاد-مسند) ج) <u>گفتمت</u> چون در حدیثی گر توانی داشت هوش (نهاد-متمم-مفعول) د) غبار راهگذارت <u>کجاست</u> تا حافظ (مضاف الیه-نهاد-متمم)	۱

۰/۱۵	۶	کدام بخش از عبارت زیر «حذف» شده است؟ نوع «حذف» را بنویسید. چور استاد به ز مهر پدر								
۰/۲۵	۷	کدام گروه اسمی زیر مطابق با الگوی: «صفت اشاره+هسته+مضاف الیه» ساخته شده است؟ الف) هر کتاب مفید      ب) این یادگار پدر								
۰/۲۵	۸	در گروه اسمی «قدرت قلم نویسنده» هسته را مشخص کنید.								
۰/۱۵	۹	در عبارت زیر نوع «واو» (عطف و ربط) را مشخص کنید. از یال و غارب به زیر آمد؛ از پستی پشت گذشت؛ گرده را برآورد و دم را آویخت.								
۰/۱۵	۱۰	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله مرتب کنید. دید یکی بحر خروشنده ای      سهمگنی، نادره جوشنده ای								
<b>قلمرو ادبی ۵ نمره</b>										
۰/۱۵	۱۱	-گزینه های ستون «الف» با کدام گزینه های ستون «ب» ارتباط دارد. (در ستون «ب» یک گزینه اضافی است.)								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>سیاست نامه</td> <td>عنصر المعالی کیکاووس</td> </tr> <tr> <td>تفسیر سوره ی یوسف(ع)</td> <td>خواجه نظام الملک طوسی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>احمد بن محمد بن زید طوسی</td> </tr> </tbody> </table>			الف	ب	سیاست نامه	عنصر المعالی کیکاووس	تفسیر سوره ی یوسف(ع)	خواجه نظام الملک طوسی		احمد بن محمد بن زید طوسی
الف	ب									
سیاست نامه	عنصر المعالی کیکاووس									
تفسیر سوره ی یوسف(ع)	خواجه نظام الملک طوسی									
	احمد بن محمد بن زید طوسی									
۰/۱۵	۱۲	هر کدام از آثار زیر مربوط به کدام گونه ادبی می باشد؟ الف) کلیله و دمنه:      ب) اتاق آبی:								
۰/۲۵	۱۳	در کدام گزینه آرایه ی ایهام وجود ندارد؟ الف) شاید به خواب شیرین فرهاد رفته باشد ب) وقتی دل سودایی می رفت به بستان ها ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد د) امید است که روی ملال در نکشد از این سخن که گلستان نه جای دلتنگی است.								

۰/۲۵	شاعر در بیت زیر چگونه از آرایه ی حسن تعلیل بهره برده است. بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی	۱۴
۱	هر کدام از آرایه های (حس آمیزی - سجع - مجاز - استعاره) مربوط به کدام گزینه است؟ مشخص کنید. الف) جهان دل بر او بست ب) سخن تلخ او در فضای ذهن پیچید. ج) زین کاروان سرای بسی کاروان گذشت د) در بدایت بند و چاه بود و در نهایت تخت و گاه	۱۵
۰/۱۵	در مصرع اول بیت زیر «کنایه» را مشخص کنید و «مفهوم» آن را بنویسید بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد	۱۶
۰/۲۵	در بیت زیر «مشبه» در کدام گزینه آمده است. «تا خار غم عشقت آویخته در دامن کوته نظری باشد رفتن به گلستان ها» الف) غم ب) گلستان ج) خار د) دامن	۱۷
۰/۷۵	در بیت زیر آرایه های (تضاد- تشبیه- کنایه) را مشخص کنید. آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد	۱۸
۱	حفظ شعر بیت های ناقص را کامل کنید. الف) چو به دوست عهد بستم زمیان پاک بازان ب) تا عهد تو در بستم ..... همه بشکستم ..... بعد از تو روا باشد ..... همه پیمان ها	۱۹
<b>قلمرو فکری ۸ نمره</b>		
۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. (۴/۵ نمره) الف) در حضيض هم می توان عزیز بود ب) مرد پارسی هم تنگ دست بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند ج) او خلف صدق نیاکان هنرور خود بود د) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی ز روی لطف بگوش که جا نگه دادارد ه) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب بر دولت آشیان شما نیز بگذرد و) گفت درین معرکه یکتا منم تاج سر گلبن و صحرا منم ز) چندان تناوری و بلند که به هنگام تماشا کلاه از سر کودک عقل می افتد ح) نبینی که از روی نیکوش حبس و چاه آمد و از خوی نیکوش تخت و گاه آمد	۲۰
۰/۱۵	چرا نویسنده معتقد است که «مثل قرآن، مثل آب روان است»؟	۲۱

۰/۲۵	بیت زیر با کدام یک از گزینه های سروده ی حافظ ارتباط مفهومی دارد؟ تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي گوش نامحرم نباشد جاي پيغام سروش الف) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد ب) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان نگاه دار سر رشته تا نگه دارد ج) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد د) هر آنکه جانب اهل وفا نگه دارد خداهش در همه حال از بلا نگه دارد	۲۲
۰/۱۵	مفهوم کنایی عبارت «در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود» چیست؟	۲۳
۰/۱۵	در درس «سفر به بصره» چرا ناصر خسرو دعوت وزیر را نپذیرفت؟	۲۴
۰/۱۵	عبارت «به وقت نا امیدی، امیدوارتر باش و نومییدی را در امید بسته دان و امید را در نومییدی» یاد آور چه ضرب المثلی است؟	۲۵
۰/۱۵	معنی عبارت «اسب از پهلو آسیبی خود را به کمال نشان می داد» چیست؟	۲۶
۰/۲۵	در متن زیر به چه ویژگی انسانی اشاره شده است؟ «بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی و به هر حق و باطلی از جا نشوی»	۲۷
۰/۱۵	با توجه به بیت زیر شاعر شرط وفاداری معشوق را در چه می داند؟ «گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان نگاه دار سر رشته تا نگه دارد»	۲۸